

Карина РОГУЛЯ,
аспірантка кафедри міжнародних
відносин та зовнішньої політики
Навчально-наукового інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
другий секретар Посольства України
в Грецькій Республіці

ПОЛІТИКА ІЗРАЇЛЮ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: РІК НЕЙТРАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

Анотація. Українсько-ізраїльські відносини зазнали значних структурних змін після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року. До воєнна позитивна динаміка двостороннього порядку денного змінилася нейтральними словами підтримки з боку ізраїльського уряду та практичною відстороненістю від війни. За півтора року збройної агресії рф уряд в Ізраїлі змінювався тричі, однак нейтральну позицію щодо війни росії проти України зберігав кожен із них, хоч і з певними відмінностями. Ця стаття є спробою проаналізувати політику трьох прем'єр-міністрів Ізраїлю – Нафталі Беннетта, Яіра Лапіда та Беньяміна Нетаньягу – стосовно України, а також дати оцінку геополітичному середовищу на Близькому Сході, що є основним чинником пасивності Держави Ізраїль у контексті надання допомоги Україні. Основну увагу зосереджено на публічній реакції, практичних кроках та застереженнях ізраїльського уряду щодо підтримки України. Оцінено політичну діяльність кожного прем'єр-міністра, внутрішнє середовище та національні інтереси Держави Ізраїль з погляду ухвалення рішень на користь України. Проаналізовано геополітичні причини ізраїльського нейтралітету стосовно російсько-української війни.

Ключові слова: ізраїльсько-українські відносини, повномасштабна війна росії проти України, близькосхідний нейтралітет, геополітичні інтереси, червоні лінії.

Мета статті – визначити концептуальні засади зовнішньополітичної позиції прем'єр-міністрів Держави Ізраїль – Нафталі Беннетта, Яіра Лапіда та Беньяміна Нетаньягу – стосовно України в контексті повномасштабної війни росії та дослідити основні напрями допомоги від Ізраїлю. Важливим завданням дослідження є висунути авторську гіпотезу про

геополітичні пріоритети Держави Ізраїль у її нейтральній позиції щодо України під час широкомасштабної збройної агресії рф.

Об'єктом дослідження є політичні та дипломатичні кроки Ізраїлю у відносинах з Україною під час війни в розрізі геополітичних інтересів і балансу сил у регіоні.

Близькосхідний нейтралітет Нафталі Беннетта

За понад 500 днів російської повномасштабної війни на території України Уряд Держави Ізраїль змінювався тричі. Проте чи стала іншою риторика ізраїльського уряду – питання наразі є відкритим.

Українсько-ізраїльські відносини мали доволі позитивну динаміку перед повномасштабним вторгненням росії в Україну 24 лютого 2022 року. Про це свідчить низка угод і меморандумів, зокрема Угода про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль, яку було підписано 21 січня 2019 року, двосторонні візити на рівні глав держав, міжлюдські, культурні та релігійні взаємини [1; 2]. Обидві країни вбачали значні перспективи в розвитку та поглибленні двосторонньої співпраці. Україна розглядала Ізраїль як важливого регіонального партнера з погляду розширення географії своєї економічної та політичної присутності на Близькому Сході. Ізраїль, зі свого боку, бачив в Україні цінного союзника та потенціал для ізраїльських інвестицій, зокрема у сфері інформаційних та комп'ютерних технологій. Аналізуючи українсько-ізраїльські відносини в контексті взаємодії після початку російської війни проти України, водночас слід враховувати не менш вагомий чинник, який є основою зовнішньої політики Ізраїлю – ситуацію на Близькому Сході та безпекові виклики для Держави Ізраїль у регіоні. А отже, будь-яке рішення про допомогу Україні залежало від безпекових ризиків для Ізраїлю з погляду російської присутності на Близькому Сході.

Як і інші партнери України, Ізраїль виступив із заявою, в якій йшлося про те, що російська атака на Україну – це порушення світового порядку, яку Ізраїль засуджує, а також про готовність надати гуманітарну допомогу громадянам України [3]. Такі питання, як санкції чи надання зброї в ізраїльському уряді навіть не порушували, бо не хотіли роздратувати Москву та загострити проблеми в Сирії. Проте щоби продемонструвати єдність із західним альянсом, Ізраїль надав гуманітарну допомогу, медичне обладнання, захисне спорядження тощо. Ба більше, Прем'єр-міністр Ізраїлю Нафталі Беннетт (2021–2022 рр.) неодноразово намагався стати посередником і пропонував свої послуги як Президентові України Володимирові Зеленському, так і президенту рф володиміру путіну. Незважаючи на зв'єрства, які регулярна російська армія вчиняла на території України, зокрема в Бучі, Ірпені, Маріуполі та інших містах і селах нашої

держави, більш різкого ставлення від Уряду Беннетта годі було й чекати.

Така позиція ізраїльського уряду мала на меті щонайменше залишити нейтральні відносини з росією, тобто така собі політика «рівновіддаленості» від сторін конфлікту, та й од війни загалом, зі збереженням пріоритетів Ізраїлю у сфері безпеки на Близькому Сході. Тут варто згадати негласну угоду між Ізраїлем та російською федерацією щодо дотримання певного безпекового механізму у Сирії, в межах якого Ізраїль може порушувати повітряний простір Сирії, який на ту пору переважно контролювала росія, тоді як остання висунула Ізраїлю вимогу послабити тиск на Сирію та враховувати російські пріоритети в регіоні [4]. Отже, можемо дійти важливого висновку: для Ізраїлю – країни, яка із самого початку свого існування перебуває в надзвичайно конфліктогенному середовищі – головним пріоритетом є національна безпека та ситуація в регіоні, зокрема максимальний контроль над нею. Як держава, яка претендує на регіональне лідерство, вона має насамперед встановити правила гри та скоординувати їх із внутрішніми та зовнішніми акторами. Тому для Беннетта завданням найбільшої ваги було збереження балансу сил на Близькому Сході через співпрацю з москвою, яка могла похитнутися в разі інтенсифікації допомоги України.

(Не)практична рішучість Яіра Лапіда

Держава Ізраїль, яка завжди максимально зосереджена на своєму виживанні та фізичній безпеці, останніми роками перебуває під значним тиском внутрішніх політичних процесів. Очікування, що Нафталі Беннетт очолюватиме уряд до середини серпня відповідно до коаліційних угод, не виправдалися. Сам Прем'єр-міністр оголосив про свою відставку 30 червня 2022 року – після того як Кнесет (Парламент Держави Ізраїль) того ж дня ухвалив закон про розпуск. Це рішення наблизило країну до проведення вже п'ятих за останні чотири роки виборів та поклало край річному правлінню глави тридцять шостого Уряду Держави Ізраїль. Попри короткий термін при владі Беннетту все ж вдавалося керувати восьмипартійною коаліцією, яка була доволі ідеологічно розділена. Однак уже в червні 2022 року виявилось, що вона неспроможна ухвалювати рішення, і це призвело до розпуску Кнесету та призначення нових виборів восени.

1 липня ізраїльський уряд очолив тодішній Міністр закордонних справ Яір Лапід, котрий одним із перших поміж офіційних ізраїльських чиновників підтримав Україну 24 лютого 2022 року [5]. До того ж він не просто висловив занепокоєння щодо викликів, які кинула росія міжнародному світовому порядку, а й засудив російську агресію проти України. На відміну від свого попередника, Лапід доволі часто публічно засуджував російські атаки, націлені на мирне населення України, проте його різкіша

риторика та слова підтримки не надто вплинули на практичну допомогу.

Обрання нового уряду не означає зміни національних інтересів та аж ніяк не нівелює безпекові ризики, які Ізраїль має передусім у регіоні. З огляду на позитивну динаміку двосторонніх відносин між Україною та Ізраїлем для Києва було важливо отримати реальну практичну допомогу, хоча б оборонну. Не менш важливо, що ще до початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, остання чітко розуміла значущість союзницьких відносин з Ізраїлем, зважаючи не лише на його ґрунтовний досвід виживання в конфліктогенному регіоні з ворожими сусідами і постійними провокаціями, а й на реальний прогрес в інших сферах, як-от передовий досвід у технологічних розробках та комп'ютерних технологіях.

Утім зміна фокусу уваги Києва з військової допомоги на оборонну не дала практичних результатів. Зокрема, дискусії розгорнулися довкола можливості надання Україні системи протиракетної оборони «Залізний купол». Водночас багато експертів та військових узагалі поставили під сумнів доцільність постачання та ефективність використання цієї системи в Україні через низку чинників, найперше – її націленість на дещо інші загрози. Якщо для України основною загрозою є керовані ракети середньої дальності та крилаті ракети великої дальності, то основною мішенню «Залізного купола» є некеровані ракети малої дальності [6]. Залежно від рівня і характеру загроз потрібні відповідні системи захисту, які Ізраїль також має на озброєнні, але використовує більш точково та значно рідше, ніж цього потребує України в умовах повномасштабної війни.

Сполучені Штати, які мають неабиякий вплив на Ізраїль насамперед через фінансовий складник, не раз намагалися підштовхнути його до так званих правильних рішень історичного значення, які б наочно показали, що Ізраїль – на справедливому боці історії. Окрім постійних запитів Києва щодо збільшення допомоги від Ізраїлю, це питання США неодноразово порушували на переговорах з ізраїльськими колегами, зокрема й під час зустрічі Прем'єр-міністра Держави Ізраїль Яіра Лапіда та Президента США Джоєфа Байдена в межах візиту останнього 13–15 липня 2022 року до Єрусалиму. І хоч ставлення Я. Лапіда до війни в Україні вже було доволі однозначним, однак це не вплинуло на позицію ізраїльського уряду щодо надання Україні військово-оборонної допомоги.

Ба більше, Ізраїль готувався до таких дискусій під час візиту американського президента, тому ще на початку липня 2022 року тодішній Міністр оборони Ізраїлю Бені Ганц оголосив про новий пакет допомоги для України, до якого увійшли 1500 шоломів, 1500 захисних жилетів, сотні протимінних костюмів, 1000 протигазів і десятки систем фільтрації шкідливих речовин [7]. Єдиним досягненням візиту Президента США в контексті питання України стала більш чітка позиція ізраїльського уряду і

засудження рф, яку було озвучено на тлі інформації про те, що Іран готує до відправлення росії кілька сотень безпілотників для війни з Україною, яку напередодні до ізраїльських колег доніс радник Президента США з національної безпеки Джейк Салліван.

Сам Лапід після того, як очолив Уряд Держави Ізраїль, хоч і тимчасово, дотримується обережнішої позиції. Причини, по суті, ті самі, що й у попередника Нафталі Беннетта, адже з погляду безпеки для Ізраїлю нічого не змінилося. Утім дещо рішучіша політика Лапіда роздратувала москву, а це стало позитивним сигналом для України. Саме після заяв Лапіда на посаді прем'єра, в яких він прямо називав рф агресором, москва взялася за ліквідацію відділення Єврейського агентства «Сохнут» у росії, попереджаючи в такий спосіб новий ізраїльський уряд. Безумовно, ці дії кремля є політично вмотивованими, адже в умовах повної ізоляції росія намагається всіляко тиснути на інші країни, й Ізраїль не став винятком.

Слід відзначити й іншу ініціативу ізраїльського уряду, що так чи інакше відповідає інтересам України, яку започаткував Беннетт, а імплементував уже Лапід. 15 червня 2022 року в Каїрі Ізраїль, Єгипет та Європейський Союз, який представляла Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн, підписали меморандум взаєморозуміння – історичну угоду про постачання природного газу, який має стати альтернативою російському паливу [8]. Відповідно до угоди, Ізраїль постачатиме природний газ до Єгипту, де сировину скраплюватимуть, а опісля доставлятимуть танкерами в Європу.

Отже, Ізраїль зробив вагомі кроки, аби частково замінити постачання російського газу до країн-членів ЄС. У своїй колонці для видання «Інтерфакс – Україна» почесний консул Держави Ізраїль у Західному регіоні України, бізнесмен Олег Вишняков зазначив: «Прем'єр-міністр Ізраїлю Яір Лапід заявив, що Ізраїль зможе надати ЄС близько 10% того обсягу газу, який Європа отримала від росії у 2021 році» [9]. Тож у контексті допомоги Україні Ізраїль зосередив свої зусилля найперше на заходах, спрямованих на заміщення російського газу в Європі, і це рішення є дуже важливим для України.

З іншого боку, українська сторона була розчарована неучастю Держави Ізраїль у другому саміті Кримської платформи, який проходив 23 серпня 2022 року. На полях саміту зібралися представники всіх країн Групи семи, держави-члени ЄС, а також представники ООН та НАТО, а сама зустріч стала черговим майданчиком для засудження російської повномасштабної агресії. Водночас ще одним болючим питанням двосторонніх відносин стала заборона ізраїльським компаніям експортувати озброєння та спорядження в Україну. І за прем'єрства Лапіда цю проблему так і не було врегульовано. Україна очікувала певного зрушення в цій площині, після того як російські війська вчинили масований обстріл її території,

використавши іранські дрони «Shahed». Однак Ізраїль стояв на порозі виборів, які мали відбутися за декілька тижнів, тому офіційну підтримку обмежив, оприлюднивши заяву Лапіда, що засуджувала російські атаки на Україну.

Однак Я. Лапід дещо вийшов за межі «нейтралітету Беннетта». Згідно з інформацією ізраїльських ЗМІ, Прем'єр-міністр Яір Лапід та Міністр оборони Бені Ганц ухвалили рішення про фінансування «стратегічних матеріалів» через третю країну, державу-члена НАТО. Ба більше, Ізраїль дозволив, щоб країни-члени Північноатлантичного альянсу постачали Україні системи озброєння з ізраїльськими компонентами, як-от оптико-електронні системи та системи керування вогнем [10].

Нова політика старого прем'єра

1 листопада 2022 року провели позачергові вибори до Кнесету, на яких парламентську більшість отримала партія «Лікуд», очільником якої є Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньягу (до цього обіймав цю посаду в 1996–1999 та 2009–2021 рр.). Очікування щодо нового прем'єра були суперечливими, адже Нетаньягу славився дружніми відносинами з президентом рф володимиром путіним. Наприклад, ще на початку російської агресії проти України 2014 року він відмовився засуджувати незаконну окупацію Автономної Республіки Крим, як це зробив тоді весь демократичний світ на чолі зі США. Тодішній Президент США Барак Обама ледве не вимагав, аби Нетаньягу засудив агресивні дії рф, які порушують основоположні норми міжнародного права, адже Ізраїль є найбільшим реципієнтом американської фінансової та військової допомоги ще з часів завершення Другої світової війни.

До того ж російської присутності у Сирії на ту пору ще не було, що відкидає геополітичний чинник як причину. Ба більше, ізраїльський прем'єр був одним із небагатьох іноземних високопосадовців, яких кремль запросив на святкування 9 травня в москві 2018 року. Також президент рф привітав ізраїльського колегу з перемогою на виборах, а під час телефонної розмови сторони обговорили перспективи розвитку ізраїльсько-російської співпраці. Після офіційного вступу на посаду Нетаньягу приділив значну увагу розмежуванню інтересів росії та Ізраїлю на Близькому Сході. Зокрема, сторони домовилися, що політика росії щодо Сирії залишиться осторонь інтересів Ізраїлю, який загалом не втручатиметься, натомість росія не буде перешкоджати конфлікту Ізраїлю з Іраном. Отже, кожна сторона отримала бажане, доклавши мінімум зусиль. Це стало певним компромісом між двома державами в межах інтересів, що перетинаються на Близькому Сході.

З одного боку, такі домовленості з кремлем засвідчували нейтральну позицію ізраїльського уряду в контексті більш жорсткої політики стосовно

росії та утримання від військово-оборонної допомоги Україні. З іншого, зазначена угода розв'язувала руки Ізраїлю в стримуванні Ірану. Наприклад, ізраїльські удари по іранських військових заводах та інших військових об'єктах обмежують здатність Ірану виготовляти зброю, яку росія використовує у війні проти України. Звичайно, тут ідеться про опосередковану допомогу, але зважаючи на ізольованість росії та наявність одиничних партнерів, стримування останніх є також важливим завданням.

Однак для України головним залишається питання військово-оборонної допомоги від Ізраїлю, який має передові технології в цій галузі. Ще під час передвиборної кампанії Нетаньягу висловив застереження, що будь-яке озброєння, надане Україні, може потрапити до рук Ірану та буде застосоване проти самого Ізраїлю. Тому очікування української сторони щодо цієї підтримки були мінімальними.

Проте після домовленостей з Москвою стосовно можливостей кожної зі сторін у Сирії, вже в лютому 2023 року Нетаньягу заявив, що готовий переглянути однострійну політику ізраїльського уряду не надавати Україні зброї та систем протиповітряної оборони. Вагомим ізраїльський прем'єр назвав рішення Сполучених Штатів передати 250 тисяч артилерійських снарядів Україні, які попередньо були розміщені в Ізраїлі. Водночас він зазначив, що США використовують боєприпаси Ізраїлю.

Лунала критика й на адресу новопризначеного Міністра закордонних справ Держави Ізраїль Елі Коена, котрий погодився провести телефонну розмову з міністром закордонних справ російської федерації сергієм лавровим, перед тим як зателефонувати українському колезі. Після цього довелося докласти певних зусиль, щоб організувати його візит до Києва, з огляду на постійний тиск української сторони на ізраїльський уряд щодо необхідності збільшити та розширити допомогу Україні. 16 лютого 2023 року Міністр закордонних справ Держави Ізраїль Елі Коен прибув до Києва та став першим високопосадовцем Ізраїлю, який відвідав Україну. Глава МЗС Ізраїлю зустрівся з Президентом України Володимиром Зеленським та Міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою. Під час цих зустрічей сторони обговорили підтримку з боку Ізраїлю територіальної цілісності та суверенітету України, спільну відповідь на нові безпекові виклики, Формулу миру та післявоєнну відбудову України [11]. Навіть попри те, що Коен їздив у Бучу та на власні очі бачив жахіття, які скоїла російська армія, він усе ж таки публічно не засудив росію, а зосередив увагу на іншій практичній допомозі від ізраїльського уряду. Така позиція стала логічним продовженням двох телефонних розмов напередодні між Президентом України Володимиром Зеленським та Прем'єр-міністром Держави Ізраїль Беньяміном Нетаньягу, а також на рівні міністрів закордонних справ, під час яких Ізраїль лише висловив підтримку словесно.

Отже, беручи до уваги обмежену результативність візиту, можна припустити, що переважна частина домовленостей залишилася поза публічною увагою, адже згодом Нетаньягу заявив, що готовий переглянути рішення про надання ППО Україні, і наразі питання оборонної співпраці з Україною детально вивчає Уряд Ізраїлю. Ба більше, Президент України на одній із пресконференцій зазначив, що є всі передумови для покращення відносин між Державою Ізраїль та Україною, але деталі не розкриватимуть, зважаючи на чутливість цього питання для ізраїльської сторони. Позитивним у цьому контексті став також візит в Україну двох депутатів, співголів групи парламентської дружби в Кнесеті Юлія Едельштейна та Зеєва Елькіна. Вони зустрілися з Президентом України Володимиром Зеленським і тодішнім Міністром оборони Олексієм Резніковим та обговорили низку питань, зокрема і практичну допомогу [12].

Пізніше у ЗМІ з'явилась інформація, що Ізраїль схвалив експортні ліцензії для двох оборонних компаній – «Elbit Systems» і «Rafael» – на продаж Україні систем протидії безпілотникам [13]. Хоч Уряд України очікував цього рішення ще в жовтні 2022 року, після низки атак іранськими дронами по українських містах, зрештою його ухвалення показує щонайменше готовність Ізраїлю допомогти Україні в захисті цивільного населення. Проте не варто сподіватися на інші кроки Ізраїлю за цим напрямом у найближчій перспективі насамперед через геополітичні причини, зокрема чинник росії на Близькому Сході.

Продовженням цієї позитивної тенденції в двосторонніх відносинах може стати візит Беньяміна Нетаньягу в Україну. Така перспектива дійсно існує, адже запрошення відвідати Україну вже передали в Офіс ізраїльського прем'єра українські дипломати [14]. Хоч остаточного рішення щодо візиту ще не ухвалили, проте розгляд цього питання є сигналом про його підготовку. Отже, попри низку застережень в ізраїльській зовнішній політиці, Україна та Держава Ізраїль мають чимало точок дотику для поглиблення співпраці без шкоди національним інтересам обох країн, і це сьогодні становить основу порядку денного двостороннього діалогу.

Висновки. З перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну Держава Ізраїль посіла доволі обережну позицію щодо війни. Окрім засудження російської агресії та готовності надавати гуманітарну допомогу, загалом Ізраїль тримався осторонь. Попри те, що за півтора року повномасштабної російської збройної агресії проти України в Ізраїлі змінилося три прем'єр-міністри, всі вони дотримувалися нейтралітету, пояснюючи це національними інтересами своєї держави, а саме необхідністю гарантувати фізичну безпеку та стабільність.

2015 року біля північних кордонів Держави Ізраїль з'явився новий сусід – росія, яка на сьогодні контролює частину сирійського неба та проводить

власну регіональну політику в Сирії. Ба більше, росія має тісні зв'язки з Іраном, який для Ізраїлю є загрозою, та веде власну геополітичну гру, що певною мірою впливає на регіональну стабільність на Близькому Сході. У цьому контексті Ізраїль неабияк турбує зближення росії з Іраном, зокрема в безпековій площині, адже це може призвести до того, що російська зброя та передові технологічні розробки у сфері безпеки опиняться в руках останнього. Проте найбільше побоювання в Ізраїлю викликає наближення Ірану до створення власної ядерної зброї за сприяння москви у разі їхньої тіснішої взаємодії. А з огляду на ізольованість росії в міжнародному середовищі та залежність від іранської зброї, яка щораз зростає, Ізраїль має серйозні причини для занепокоєння.

Закріплення свого часу росії в Сирії зробило її повноцінним регіональним гравцем, на якого Ізраїлю доводиться зважати, тож він не може відкрито підтримувати Україну. Український уряд зіткнувся з політикою балансування Ізраїлю, спрямованою на недопущення нових сутічок з Іраном та «Хезболлою». І це для Держави Ізраїль є червоними лініями, інакше існує пряма загроза життю ізраїльтян та безпеці держави в цілому. Жоден ізраїльський уряд не піде на такі ризики задля допомоги Україні, і це слід чітко розуміти. В іншому разі прогресу в діалозі між Україною та Ізраїлем не буде, і тоді Уряд Нетаньягу не матиме застережень щодо розв'язання регіональних проблем з допомогою росії.

1. Угода про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль від 21.01.2019. Дата оновлення: 01.01.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_001-19#Text
2. Рогоуля К. Дипломатія Ізраїлю в часи війни росії проти України // Україна дипломатична. Київ, 2022. Вип. 23. С. 315–325. URL: https://gdip.com.ua/files/file/Diplomatic%20Ukraine/Diplomatic_Ukraine_2022.pdf
3. Ministry of Foreign Affairs (2022) *Israel condemns attack in Ukraine*. Available at: <https://www.gov.il/en/departments/news/israel-condemns-attack-in-ukraine-24-feb-2022>
4. Daoud, D. (2022) 'Israel won't stick out its neck for Ukraine. It's because of Russia', *Atlantic Council*, 13 April. Available at: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/israel-wont-stick-out-its-neck-for-ukraine-its-be-cause-of-russia/>
5. Israel Foreign Ministry (2022) *Remarks by FM* [Twitter] 24 February. Available at: <https://twitter.com/IsraelMFA/status/1496812712671723522>
6. Парновський О. Залізний купол: чи може він захистити Україну? // LB.ua. 8 серпня 2022. URL: https://lb.ua/society/2022/08/08/525600_zalizniy_kupol_chi_mozhe_vin_zahistiti.html
7. Ravid, B. (2022) 'Biden to ask Israel to increase military aid to Ukraine', *Axios*, 13 July. Available at: <https://www.axios.com/2022/07/14/biden-lapid-israel-military-aid-ukraine-russia-war>
8. European Commission (2022) *EU Egypt Israel Memorandum of Understanding*. Available at: https://energy.ec.europa.eu/publications/eu-egypt-israel-memorandum-understanding_en
9. Вишняков О. Ізраїль та Україна: що змінилося у стосунках країн від початку повномасштабної війни? // Інтерфакс – Україна. 15 вересня 2022. URL: <https://interfax.com.ua/news/blog/859011-amp.html>
10. Melman, Y. (2022) 'Under U.S. Pressure, Israel Funded 'Strategic Materials' for Ukraine', *Haaretz*, 17 November. Available at: <https://www.haaretz.com/israel-news/2022-11-17/ty-article/.premium/under-u-s-pressure-israel-funded-strategic-materials-for-ukraine/00000184-8578-d010-a187-d5fdcfde0000?v=1668699525672>
11. Відбувся візит міністра закордонних справ Ізраїлю Елі Коена в Україну // Посольство України в Державі Ізраїль. 16 лютого 2023. URL: <https://israel.mfa.gov.ua/news/vidbuvsya-visit-ministra-zakordonnih-sprav-izrayily-eli-koena-v-ukrayinu>

12. Ерман Г. Ми дамо Україні системи, які точніше покажуть напрямок ракет та дронів – посол Ізраїлю // BBC News Україна. 1 березня 2023. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cmlvrnpw39go>
13. Ізраїль схвалив постачання Україні антидронових систем // Militarnyi. 15 березня 2023. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/izrayil-shvalyiv-postachannya-ukrayini-antydronovyh-system/>
14. Ізвозцікова А. Нетаньяху розглядає можливість візиту в Україну – український посол // Суспільне. Новини. 28 червня 2023. URL: <https://suspilne.media/517741-netanahu-rozgladae-mozlivist-vizitu-v-ukrainu-ukrainskij-posol/>

Karyna ROHULIA,
*Postgraduate Student,
Department of International Relations and Foreign Policy
of the Educational and Scientific Institute of International Relations
of the Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Second Secretary, Embassy of Ukraine in the Hellenic Republic*

ISRAEL'S POLICY IN THE CONTEXT OF RUSSIA'S WAR AGAINST UKRAINE: A YEAR OF NEUTRAL ASSISTANCE

Abstract. Ukrainian-Israeli relations underwent significant structural changes in the wake of russia's full-scale war against Ukraine, which began on 24 February 2022. Following the outbreak of russia's war against Ukraine, the pre-war positive dynamics in Ukrainian-Israeli relations shifted to neutral expressions of support and practical detachment from the war by the Israeli government. Despite undergoing three changes in government during the one-and-a-half years of the war, Israel's policy of neutrality towards russia's actions in Ukraine remained consistent, albeit with some differences. This article provides an in-depth analysis of Israel's policies towards Ukraine under the leadership of three Prime Ministers: Naftali Bennett, Yair Lapid, and Benjamin Netanyahu. This article delves into the complex dynamics of the Israeli government's stance regarding support for Ukraine, focusing on public reactions, practical steps, and reservations. The political activities of each Israeli Prime Minister, coupled with the domestic context and national interests, provide a compelling insight into Israel's approach towards crucial geopolitical matters. Among these is Israel's stance of neutrality towards the ongoing war in Ukraine – a stance that warrants a deeper examination.

The article unravels the conceptual framework that underpins the foreign policy positions of three subsequent Prime Ministers of the State of Israel with regard to Ukraine against the context of russia's full-scale war. The research resulted in the author's hypothesis regarding the geopolitical priorities of the State of Israel.

Keywords: Israeli-Ukrainian relations, russia's full-scale war against Ukraine, Middle Eastern Neutrality, geopolitical interests, red lines, Naftali Bennett, Yair Lapid, Benjamin Netanyahu.